L. 116.

II. KURENDA SZKOLNA.

1864.

L. 82.

Konkursa na posady następujące szkolne w Dyecezyi Przemyskiéj.

Rodzaj posady szkolnéj	Dochód roczny	Komu prawo prezentowania służy?	Termin konkursu	UWAGA
Nauczyciela trywialnego i organisty w Osobnicy obwodu Tarnowskiego	210 złr. w. a.	Wysokiéj c. k. Komisyi Namiestniczéj w Krakowie	Do końca lutego 1864	
Nauczyciela trywialnego i organisty w Zaczerniu obwod. Rzeszowskiego	189 złr. 85 kr. w. a.	Parochowi miejscowemu w porozumieniu z właścicielem dóbr Zaczernia	dtto	
Nauczyciela trywialnego i organisty w Polny obwodu Sandeckiego	227 złr. 5 kr. w. a.	Parochowi miejscowemu	dtto	
Nauczyciela trywialnego i organisty w Staszkówce obw. Sandeckiego	189 złr. w. a.	Parochowi miejscowemu	dtto	
Nauczyciela parafialnego i organisty w Jasionowie, obw. Sanockiego	63 złr. w. a. gotówką 4 mec. pszenic. 6 „ żyta 2 „ jęczmie. 8 „ kartofli	Parochowi miejscowemu w porozumieniu z gminą	dtto	Na tę posadę konkurs powtórnie ogłasza się.
Nauczyciela trywialnego w Chyrowie, obwodu Samborsk.	220 złr. w. a.	Właścicielowi Chyrowa, parochowi o. ł. i gminie miejsk. Chyrowa	dtto	dtio Od kandydatów wymaga się znajomość języka rusk.
Nauczyciela tryw. w Twierdzy obwodu Przemyskiego	202 złr. w. a.	Konsystorzowi o. ł. w porozumieniu z właścicielem Twierdzy	dtto	Nauczyciel powinien posiadać język ruski
Pierw. naucz. przy rozszerzonéj szkole tryw. w Łańcucie obwodu Rzeszowskiego	300 złr. w. a.	Wysokiéj c. k. Komisyi Nam. na przedstawienie gm. miej w Łańcucie	dtto	
Nauczyciela parafialnego w Izdebkach obw. Sanockiego	157 złr. w. a.	Właścicielowi Izdebek w porozumieniu z XX. parochami miej. o. ł i gr.	dtto	Nauczyciel powinien posiadać także język ruski
Nauczyciela trywialnego w Łowcach obw. Przemyskiego	189 złr. w. a.	Proboszczowi miejscowemu	dtto	

Taki Wykaz odebraliśmy z Odezwą Najp. Konsystorza Biskupiego o. ł. Przemyśl dnia 8. Stycz. r. b. L. 39.

Tarnów dnia 28. Stycz. 1864.

Obwieszczenia konkursowe
z Dyecezyi tutejszéj.

L. 92. Przy szkole trywialnéj w *Białce* obwodu Sandeckiego Dekanatu Nowotarskiego, jest posada *nauczyciela* i *organisty* patronatu prywatnego z roczną płacą 221 złr. 78 c. a. w. do obsadzenia, wskutek czego rozpisuje się konkurs z terminem do *20. marca 1864.*

L. 112. W celu obsadzenia posady *nauczycielki robót ręcznych* przy szkole trywialnéj w *Tuchowie*, obwodu Tarnowskiego, patronatu prywatnego, do któréj przywiązaną jest roczna remuneracya w ilości 42 złr. a. w. rozpisuje się konkurs z terminem do *10. marca 1864.*

Ubiegający się o nię, mają swoje należycie sporządzone podania, nieprzekraczając istniejących stęplowych przepisów zwykłą drogą Biskupiemu Konsystorzowi przedłożyć.

Tarnów dnia 30. stycznia i 4. lutego 1864.

Z. 103.
Österreichische Geschichte für das Volk anzuschaffen.

Im Verlaufe von 3 bis 4 Jahren, angefangen vom Monate Dezember 1863., wird in Wien eine Österreichische Geschichte für das Volk in 17 Bändchen zu 16 bis 20 Bogen, 80 kr. für ein Bändchen, erscheinen, welcher Betrag erst bei Empfang des Bändchens erlegt wird. Diese Geschichte kann langsam im Wege des Buchhandels bezogen werden.

Wir machen die Ehrw. Diözesangeistlichkeit und sämmtliche Lehrer auf diese Erscheinung aufmerksam und empfehlen nachdrucksamst die Anschaffung dieser Geschichte.

Tarnow 1. Febr. 1864.

L. 101 z r. 1863.
Niektóre przestrogi dla Nauczycieli, którzy oraz są Organistami, Kościelnymi...
III. W Kościele i Zakrystyi.
Ciąg dalszy do kurendy. 1. r. b.

4. O aparatach kościelnych, ornatach, kapach, bieliznie — także pamiętać trzeba, by się nie marnowały, lub czego Boże broń! nie gineły. Wszystko zatem należy się porządnie składać, czasami przewietrzać, w przeznaczoném na to miejscu chować. Żadnych nie podawać ornatów, kap, stół, alb, komż, humerałów, korporałów, puryfikaterzy, i t. p. do służby bożéj, które nie są całe, albo czyste. Szczególniejsze mieć baczenie na bieliznę Mszalną i Ołtarzową, aby alby, korporały, obrusy, ręczniki, i t. d. według przepisów kościelnych odznaczały się czystością.. gdyż godzi się, aby do najświętszéj ofiary, najczystszych i najzupełniejszych przyborów używano.

Rzeczy podarte, połamane i bieliznę do prania odkłada się i oznajmia potrzebę na-

prawy lub wyprania temu, do kogo to należy. Korporały, palki i puryfikaterze sam kapłan w 2 wodach przepłókuje, które się wylewa do piscyny.

Organista-kościelny *gołą ręką* nie dotyka kielicha, pateny, korporału, palki, puryfikaterza, jakoteż i miesiączka (lunuli) monstrancyi. Korporał do bursy otworu władany bydź powinien.

Zwracamy jeszcze uwagę na *trybularz i łódkę*, naczynia kościelne tak często używane a to jeszcze do okadzenia Najśw. Sakramentu, lub Ołtarza i t. d. które według przepisów sklić się winno.. a tu niestety w niektórych kościołach tak okopconego i pokaleczonego się używa, jak gdyby pochodził z pierwszych jeszcze wieków zaprowadzenia wiary ś. w tych stronach.. nawet nie poznać metalu, z którego zrobiony. Również cynowe lichtarze, albo lampy wiszące, albo kanonki okopciałe, zeszpecone rażą oczy pobożne. Oczyszczenie tych rzeczy przeznaczonych ku służbie Bożéj i t. p. czyliż nie należy do powinności kościelnego? Zaniedbanie téj powinności jest ogromném ubliżeniem Majestatowi Bożemu.

5. Wyrabianie *Hostyi i komunikantów* należy również do Organisty-kościelnego. O nich taki przepis: Hostye i Kom. z opłatków, z saméj czystéj dobrze wysianéj, nie nadpsutéj, nie stęchłéj mąki i przenicznéj tylko saméj, *) dobrze wypieczonych a nieprzypalonych; sporządza się. Kościelny z największą czystością, *dwa razy najmniéj* **) na miesiąc je piecze, nic prócz wody czystéj nie mieszając, na obrus czysty na stole rozciągniony opłatki upieczone wykładając, i aby żaden skazy nie miał, lub na ziemię nie upadł, pilnie przestrzegając; obstrzyżone zaś ręczniczkiem obwinione w pudełku nie na wilgoci chowając: z takowych opłatków *Hostye* i *Komunikanty* wykrawając, okruszyny oddzielać należy, i wykrojone w cynowych lub drewnianych pudełkach toczonych, pod tłoczkiem w czyste płótno obszytym dla prostości Hostye utrzymując, i nikomu oprócz do Mszy tak wykrojonych nie dając, chyba na części połamane.

Do niego należy ministrantów wyuczać ministrantury i sposobu słnżenia do Mszy ś. wpajać w nich pobożność jako uczęstniczących przy tak strasznéj ofierze.. wpajać, jak mają się modlić, ręce trzymać przy modlitwie, jak dzwonić, krótko i poważnie do różnych części Mszy ś. jak uszykować się do polewania palców na *Lavabo* podczas Mszy z wystawieniem.. oswajać ich z tém, że na końcu kwartału w *suchedni* przy kolorze fioletowym więcéj kapłan odczytuje Lekcyi, zatem dopiero po ostatniéj, która następuje po „Kyrie elejson" przechodzi się ku kapłanowi; kiedy i jak *przyklękiwać*, przechodząc przez środek Ołta-

---

*) Z tego powodu mąki z *Młyna parowego* używać nie można na opłatki przeznaczone do służby Bożéj, gdyż nie ma pewności, czy mąka jest *czysto pszenna*.

**) Opłatek dłużéj leżący *zwietrzeje* i dla tego nie może służyć na hostye lub komunikanty.

rza.. podczas Mszy ś. albo przez środek między rzędami przy processyi z Najś. Sakramentem albo przez środek Ołtarza, gdzie wystawiony lub zatajony Najś. Sakrament.

6. Organista-kościelny na większe święta *ubiera Ołtarze uroczyściéj*.. zawiesza piękniéjsze fieranki, pozakłada świece grubsze, dłuższe, i przyozdabia wstążeczkami, rozpościera ozdobniejsze obrusy *) i ręczniki; antepedia stosowne i kwiaty postawia; lichtarze, kanonki, ampułki, trybularz, łodkę, kociołek i t. d. oczyszcza; kropidło piękniejsze jako i alby, ornaty, kapy przygotowuje a znowu w dzień pogrzebu, aniwersarza; w dzień zaduszny, lub postny ozdoby zdejmuje i stosownie do żałoby urządza Ołtarze i t. d.

7. Baczność swoją rozciąga na lampy stojące lub wiszące na ołtarzu, jako i na świece, iżby w należytém stały oddaleniu od fieranek lub od kwiatów, aby się te ostatnie nie zapaliły i również po nabożeństwie oko zwraca na to, czy świéce i lampy pogaszone; czy węgle zarzące się z trybularza nie wyleciały na sukno lub dywanik rozpostarty na stopniach Ołtarza; czy kociołek wyjęty z węglami z trybularza, stoi na kamiennéj lub ceglanéj posadzce; czy lampa, z któréj przed Najś. Sakramentem płomień święty we dnie i w nocy bucha, wisi mocno i nad posadzką ogniotrwałą, bo inaczéj po nabożeństwie wypadałoby lampę napełnioną łojem, masłem lub olejem... z niéj wyjmować, i stawiać na kamiennej płycie, lub w naczeniu glinianém. Nieprzezorność w téj mierze nie raz stała się niestety powodem pożaru nader dotkliwego.

8. Słudzy kościelni i ministranci, zostają także pod bezpośrednim dozorem Organisty, który ma przestrzegać, aby się w kościele, na chórze, w zakrystyi czy to podczas, czy po nabożeństwie skromnie i przyzwojcie zachowywali; kościół jest zawsze *przybytkiem* Pańskim, a i w ten czas, kiedy się nabożeństwo nie odprawia, jest Chrystus w najświętszym utajony Sakramencie w kościele obecnym. Więc i w takim razie, kiedy się w kościele co przyrządza, ubiera lub sprząta, nie godzi się krzyczeć, biegać, popychać, włazić na ółtarze, i tym podobnych dopuszczać nieprzyzwoitości. *C. d. n.*

---

*) Podczas Mszy św. lub nieszporów na obrusach żadnego nakrycia bydź nie powinno; zaczem przed takiem nabożeństwem zdejmuje się nawet tablatury, ceraty z prawéj i lewéj strony, aby uwidoczniać prześcieradło *białe*, w które obwinione było Ciało Pańskie.

Z Konsystorza Biskupiego,
Tarnów dnia 11. Lut. 1864.

Józef Alojzy,
Biskup Tarnowski.

Jan Figwer,
Kanclerz prow.

Tarnów i Jasło. Drukiem A. Rusinowskiego, 1864.